

Marmer

Marmer is een kostbare bouwsteen. Daarom werd het geïmiteerd. Een schilder bracht dan een namaakmarmerpatroon aan op hout of op gepleisterde steen, dit wordt marmeren genoemd. Zuilen in kerken werden op deze manier gedecoreerd wat een schijn van rijkdom creëerde en de allure van de kerk verhoogde. Ook pilaren en panelen in huizen werden met deze techniek versierd.

Er werden zelfs potten en schalen gemarmerd. Zie bijgaande foto's.

Pottenbakkersgoed dat eruit ziet als gekleurd marmer, werd verkregen door klei van verschillende kleuren door elkaar te werken of door gekleurde glazuren of slib te gebruiken. Om het marmereffect te verkrijgen werden de verschillende kleuren één voor één aangebracht, door de beweging van het pottenbakkerswiel werd de decoratie verkregen.

Diepe schaal uit de 16e eeuw, roodbakkend met een decorering van Italiaans **marmertechniek** aan de binnen en buitenzijde. Met rand en vaste standring. De schaal loopt vrij taps toe naar de bodem. De afmetingen zijn H=9cm, D=25cm.

Drie scherven van een roodbakkende sierschotel, bord, schaal van aardewerk uit de 16^e eeuw, binnen en buitenzijde geglazuurd met Italiaanse marmertechniek in de kleuren creme en bruin. De benaming van deze techniek is: Marmorizzazione. Zit er groen glazuur doorheen, dan komt de schaal uit Genua, is het alleen geel en bruin, zoals bij deze scherven, dan is hij gemaakt in Pisa.

Gevonden in Heemskerk bij de Heemshof, Oosterweg

Weetje

Het woord "marmer" komt van het Griekse woord "marmaros" ("μαρμαρος") dat "glanzende steen" betekent.

Weetje

Marmer is gemetamorfieerd kalksteen, bestaande uit zeer puur calciumcarbonaat. De verschillende marmersoorten hebben dichtheden die tussen de 2500 en 2800 kg/m³ liggen. Vanwege zijn prachtige, bijna transparante lichtval, vastheid, relatieve isotropie en homogeniteit is marmer zeer gewild als bouw materiaal en in de beeldhouwkunst, ondanks dat het een vrij harde steen is om handmatig te bewerken. De temperaturen en drukken die nodig zijn om kalksteen om te vormen in marmer zijn dermate hoog dat eventueel in de kalksteen aanwezige fossielen vernietigd worden.

Marmer kent verschillende kleuren, variërend van grijs, tot roze en wit. Zwart marmer is echter geen marmer, maar een zwarte natuursteen.

Weetje

Soorten marmer (genoemd naar plaats waar het gewonnen wordt):

Carrara (Italië); erg geschikt voor beeldhouwkunst

Pentelikon (Griekenland)

Paros (Grieks eiland)

Proconnesus (Turkije)

Belgische marmer

Weetje

In de bouw wereld wordt de term marmer ook wel gebruikt voor andere bruikbare kalkachtige en niet-kalkachtige steensoorten.